

Drukuj

Artykuł z portalu abcnet.com.pl

Autor:

■ STASI O LDP"Ń" - 24 lipca 1987

STASI O LDP"Ń"

Dokument odszukał i wyjaśnieniami opatrzył Tomasz Mianowicz.

Berlin, 24 lipca 1987 ŚCIŚLE TAJNE!

**GRUPA Operacyjna Warschau dostarczyła następującą, przekazaną nieoficjalnie przez
czołowego pracownika MSW PRL, informację o niektórych istniejących w PRL
ugrupowaniach nielegalnych:**

(...)

LIBERALNO-DEMOKRATYCZNA PARTIA „NIEPODLEGŁOŚĆ

11 listopada 1984 została utworzona w Warszawie - w oparciu o grupę, która od stycznia 1982 wydawała nielegalne pismo "Miesięcznik Polityczny Niepodległość" - Liberalno-Demokratyczna Partia „Niepodległość" (LDP „N"); reprezentuje ona własny kierunek polityczny i opiera się przy tym na różnych orientacjach opozycji w Polsce oraz na współczesnych poglądach neokonserwatywnych.

2 Organizacja ta wywodzi się z kręgu osób, które przygotowały jesienią 1979 r. publikację nielegalnego pisma „Obóz" - zorientowanego tematycznie na problematykę państw sąsiednich, przy czym w wyjątkowo agresywny sposób przedstawiano różne problemy państw socjalistycznych.

Program LDP „N" powstał pomiędzy wiosną 1982 r. a rokiem 1984 w drodze dyskusji opublikowanej w piśmie „Niepodległość". Głównym ideologiem i organizatorem był: Jerzy Targalski ur. 1952 - z wykształcenia historyk, pseud. „Antoni", „Kazik" - przebywa od grudnia 1983 r. w Paryżu, gdzie działa w dywersyjnym wydawnictwie „Spotkania" (kierowanym przez Piotra J.), a także prowadzi dział dotyczący krajów Europy Wschodniej w piśmie „Kontakt" (wydawany przez Mirosława C.) i pisuje tam pod pseud. „Józef Darski" Pozostałe osoby uczestniczące w wydawaniu czasopisma „Miesięcznik Polityczny Niepodległość" to:

- Stanisław Kotowski - ur. 1953, inżynier, pseud. „Bronek";
- Maria Grażyna Słowikowska - ur. 1931, dr nauk przyrodniczych, pseud. „Zosia";
- Tomasz Kołodziejcki - inżynier, pseud. „Franek";
- Tomasz Dangel - ur. 1954, lekarz, pseud. „Grzybowski", „Marcin";
- Jan Ławrynowicz - ur. 1950, lekarz;
- Stanisław Rojek - ur. 1951, socjolog;
- Witold Gadomski - ur. 1953, ekonomista;
- Urszula Ciechomska - ur. 1943, socjolog;

- Piotr Majchrzak - ur. 1953.

Deklarację LDP „N” ogłoszono w nr 36/84 „Miesięcznika Politycznego Niepodległość”; od tego czasu czasopismo to jest organem partii. 4 W zasadach programowych LDP „N” w dziedzinie politycznej wyróżniają się następujące sprawy:

- Niezależne państwo polskie nie istnieje. PRL jest jedynie formą administrowania polskim terytorium przez ZSRS oraz zespołem instytucji służących politycznej i gospodarczej eksploatacji i sowietyzacji polskiego społeczeństwa.

- Najwyższym celem jest wywalczenie niepodległości.

Wyzwolenie Polski uzależnione jest od zmian w bloku, czyli od wspólnych działań uciskanych narodów przeciwko sowieckiemu komunizmowi i imperializmowi. W "Założeniach..." sformułowano również propozycję utworzenia "Ruchu na Rzecz Przywrócenia Demokracji" (RNRPD), jak również powołania przez ugrupowania polityczne działające w ramach "Ruchu" tzw. Podziemnego Porozumienia Politycznego; jego zadaniem byłoby powołanie w przyszłości "Rządu Tymczasowego".

Podstawowe cele LDP "N" można przedstawić następująco:

- odzyskanie niepodległości;

- bezwzględna walka z systemem socjalistycznym;

- zorganizowanie społeczeństwa i gospodarki w oparciu o wzór zachodnich demokracji (poszanowanie zasady wolności jednostki, ograniczenie roli państwa, decentralizacja i wolna gospodarka rynkowa);

- współpraca z "pozbawionymi przez ZSRS wolności narodami Europy Środkowej, propagowanie współpracy w dążeniu do niepodległości, wolności i demokracji. 5. W 1984 r. LDP "N" wydała, wspólnie z innymi nielegalnymi organizacjami - Ruchem Politycznym "Wyzwolenie", Organizacją "W-S-N" (skrót od "Wolność - Sprawiedliwość - Niepodległość", Grupą Polityczną "Wola" - następujące oświadczenia:

- "Do braci Węgrów" (w rocznicę wydarzeń z 1956 r.),

- Do braci na Ukrainie, Białorusi i Litwie (propozycja wspólnego stanowiska w sprawie polskiej granicy wschodniej).

W 1985 r. ukazuje się, ponownie we współpracy z ww. organizacjami, oświadczenie w 40. rocznicę Konferencji Jałtańskiej, w którym zawarte są następujące twierdzenia:

"...Zdradzieckie ustalenia z Jałty uważamy za nieważne i całkowicie je odrzucamy, (...) co nie znaczy, że chcemy zmiany utworzonych po wojnie granic Polski... Apelujemy do wszystkich Polaków, aby przyłączyli się do polityki odrzucenia Jałty, przezwyciężenia jej skutków i odzyskania niepodległości Polski. Część światowej opinii publicznej traktuje Konferencję jałtańską jako oficjalne usankcjonowanie opanowania naszej ojczyzny przez sowiecki imperializm i totalitaryzm, co tym samym zagraża polskiej niepodległości".

Prócz tego LDP "N" podpisała wraz z innymi nielegalnymi ugrupowaniami tzw. "Apel Jałtański", w którym wezwano mocarstwa zachodnie do podjęcia działań na rzecz zrewidowania ustaleń jałtańskich.

6. W sensie organizacyjnym LDP "N" działa według zasady komórek terenowych. W latach 1982-1984 organizacja działała głównie w Warszawie i Krakowie, przy czym działalność ta polegała zasadniczo na wydawaniu czasopisma. Po założeniu LDP "N" rozpoczął się terytorialny rozwój

organizacji, co nastąpiło głównie dzięki "działalności" młodych członków (przeważnie studentów KUL-u, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu A. Mickiewicza i innych szkół wyższych). Organizacje terytorialne LDP "N" powstały w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Gdańsku, Poznaniu i Bydgoszczy (1986). Na czele partii stoi tzw. Rada Polityczna. Organem partii był najpierw "Miesięcznik Polityczny Niepodległość", a następnie czasopismo "Niepodległość". Oprócz już wymienionych działaczy organizacji "Niepodległość" pojawili się nowi. Do najbardziej aktywnych należą:

- Zygmunt Grzesiak - ur. 1958, student Uniwersytetu Jagiellońskiego; pseud. "Zygmunt", szef Organizacji Małopolska LDP "N";

- Andrzej Kumor - ur. 1964, student Uniwersytetu Jagiellońskiego, pseud. "Andrzej", redaktor czasopisma "Niepodległość",

- Jarosław Matuszewski - ur. 1960, socjolog, pseud. "Zenek", szef organizacji gdańskiej;

- Przemysław Kowalski - pseud. "Mirek", szef Organizacji Wielkopolska;

- Paweł Skokowski - absolwent Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, pseud. "Piotr", szef organizacji lubelskiej;

- Wojciech Bogaczyk - ur. 1958, student KUL-u, pseud. "Łukasz".

7 Terenowe organizacje LDP "N" wydają własne czasopisma:

Lublin - "Gazeta Polityczna", od 1986 r. nowy tytuł "Antyk" (kwartalnik polityczny neoprawy);

kwartalnik "ABC Adriatyk - Bałtyk - Morze Czarne" zajmuje się sprawami państw socjalistycznych, zwłaszcza Ukrainy, Białorusi i Litwy, rozpowszechnia skrajnie antysowieckie poglądy (dotychczas ukazały się 4 numery);

Gdańsk - "Biuletyn Polityczny",

Poznań - "Strzecha";

Kraków - "Krakus" i "Mury" (oba do końca 1985 r.); "Dodatek Polityczny"; "Niepodległość"- jako organ LDP "N" od 1985 r.;

Warszawa - "Orientacja na Prawo" od 1986 r.

8 Przekształcenie organizacji "Niepodległość" w partię przyspieszyło ukształtowanie się 2 frakcji w LDP "N", które różnią się w założeniach taktycznych. Przedstawiciele organizacji Gdańsk, Lublin, Kraków i Poznań mianowali w połowie 1985 r. nową Radę Polityczną, natomiast grupa wydająca miesięcznik "Niepodległość" (a zarazem) inicjatorzy utworzenia partii działają jako frakcja określająca się jako Grupa Pisma "Niepodległość".

9. Ważnym wydarzeniem było zawarte w styczniu 1985 r. porozumienie pomiędzy LDP "N" a organizacją "Solidarność Walcząca", którego celem jest współpraca oraz konsolidacja tzw. opozycji demokratycznej w Polsce.

10. W marcu 1985 r. LDP "N" była jednym z sygnatariuszy wydanego w związku z wyborami do Sejmu oświadczenia "Bojkot w Imię Niepodległości".

11 W I. połowie 1986 r. LDP "N" zainicjowała JL utworzenie nadrzędnej struktury organizacyjnej pod nazwą "Porozumienie Prasowe na Rzecz Demokracji i Niepodległości". W ramach tego "Porozumienia" ustalono wspólne akcje ulotkowe szeregu ugrupowań. Tematy tych akcji:

- poparcie dla ruchu "Wolność i Pokój";

- solidarność z Afganistanem.

12. połowie 1986 r. LDP "N" przystąpiła do nowej struktury organizacyjnej "Porozumienie Organizacji Niepodległościowych" (PON), do której należy również Ruch Polityczny "Wyzwolenie", organizacja "W-S-N" i Polska Partia Niepodległości. W deklaracji PON czytamy: "(...) Twór państwowy określany jako PRL nie jest niepodległym państwem, lecz narzuconą przemocą przez Związek Sowiecki po zakończeniu II wojny światowej administracją. (...) Ponieważ ta narzucona Polsce władza nigdy nic uzyskała od narodu legitymacji na drodze wyborów, stan okupacji trwa (...)".

13. Już jako organizacja "Niepodległość" LDP "N" starała się propagować swą orientację polityczną poprzez przedstawicieli w kilku krajach Europy Zachodniej. Ponadto osobom tym chodzi o uzyskanie środków finansowych na działalność w Polsce.

14. Do najważniejszych przedstawicieli LDP "N" należą: wspomniany już Jerzy Targalski, a także Tadeusz Kadenacy (potomek Piłsudskiego), Leszek Truchlewski (we Francji), Janusz Cupryjak (w Szwecji) i Jerzy Grębski (w Szwajcarii). 15. Mieszkający we Francji Jerzy T. utrzymuje kontakty z przedstawicielami emigracji ukraińskiej (UHWR) i zaproponował drukowanie w Polsce czasopisma w języku ukraińskim (przy użyciu matryc przekazywanych z Zachodu do Polski). Czasopisma miałyby być następnie przesyłane na szereg adresów w ZSRR. Obecnie konieczne jest jeszcze wyjaśnienie spraw organizacyjnych. Aby zademonstrować swe istnienie w spektrum nielegalnych organizacji LDP "N" od początku współpracuje z różnymi nielegalnymi organizacjami, które stawiają sobie za cel "odzyskanie niepodległości". Organizacje wywodzące się z "S" często krytykują LDP "N" z powodu jej ataków skierowanych przeciwko Kościołowi i L.

Wałęsie.

16. Główne formy działalności LDP "N":

- wydawanie, druk i rozpowszechnianie czasopism i ulotek, w których przedstawiane są jej zasady ideologiczne i stanowisko wobec różnych faktów historycznych i aktualnych wydarzeń w PRL;

- organizowanie kanałów w celu transportu z Zachodu sprzętu i pieniędzy na działalność w kraju;

- kontakty z zachodnimi centrami DIP (dywersji ideologiczno-politycznej - TM). 17. W roku 1986 organizacja Małopolska LDP "N" planowała akcję na 1 Maja: umieszczenie wyrzutni granatów z gazem łzawiącym i z ulotkami. Przygotowania obejmujące umieszczenie wyrzutni na dachu były zakrojone na szeroką skalę. We właściwym czasie odkryto jednak urządzenie, a szeroko zakrojone działania organów bezpieczeństwa doprowadziły do zatrzymania 11 osób, dzięki czemu organizacja Małopolska zaniechała działalności na ok. pół roku. Na początku 1987 r. stwierdzono odbudowę organizacji.

18. Przeciwko członkom organizacji "Niepodległość" względnie LDP "N" prowadzono działania operacyjne i przeszukania z następującymi wynikami:

- We wrześniu 1984 r. zatrzymano przy przemycaaniu sprzętu poligraficznego z zagranicy dwie osoby i skazano je na kary pozbawienia wolności;

- W styczniu 1985 r. zatrzymano 2 osoby, które przewoziły nielegalne wydawnictwa. Skazano je również na kary pozbawienia wolności.

- W grudniu 1985 r. zatrzymano w Przemyśle kilka osób w czasie rozpowszechniania ulotek, a w Lublinie 2 osoby w czasie przewożenia nielegalnych materiałów.

- W marcu 1986 r. zatrzymano w Krakowie 2 osoby w czasie rozrzucania ulotek.

- W kwietniu 1986 r. zlikwidowano drukarnię LDP "N" w Poznaniu.

- We wrześniu 1986 r. zlikwidowano drukarnię w Gdańsku.

19. Działania przeprowadzone przez organy bezpieczeństwa zahamowały szybkie rozprzestrzenianie się tej nielegalnej organizacji. Czasopisma organizacji terytorialnych przestały się ukazywać. Co do intensywnych środków ze strony SB nastąpił okres wyczekiwania. Na początku 1987 r. LDP "N" wznowiła działalność wydawniczą, przy czym nakłady wyraźnie zredukowano. Działacze i sympatycy LDP "N" należą przeważnie do kręgów inteligencji i studentów szkół wyższych. Udziału robotników nie stwierdzono. Najliczniejsze organizacje LDP "N" istnieją w Gdańsku, Krakowie i Poznaniu, natomiast w Lublinie, Warszawie i Bydgoszczy istnieją jedynie kadry kierownicze. Liczba sympatyków wynosi szacunkowo 200-300 w skali kraju. Należy oczekiwać, że LDP "N" także w najbliższym czasie rozwinie różnorodną aktywność, aby poprzez publikację czasopism i ulotek zademonstrować swą obecność w kręgu nielegalnych organizacji.

Drukuj